

Το τέλειος

Η ανάγκη εξεύρεσης πλοίων για τη μεταφορά Εβραίων από την Ευρώπη προς την Παλαιστίνη σήμανε το δεύτερο μέρος της ιστορίας του ΑΘΗΝΑ. Μετονομασμένο σε RAFIAH και με προορισμό την Παλαιστίνη, έκανε το τελευταίο του ταξίδι, που έμελλε να σταματήσει στον βυθό του Αιγαίου

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΑΛΩΝ

Η δεύτερη αυτή περίοδος επρόκειτο να αποτελέσει τη χρυσή περίοδο της εβραϊκής παλιννόστησης, η οποία θα οδηγούσε στο ψήφισμα του ΟΗΕ της 29ης Νοεμβρίου 1947 και στη συνέχεια στην ίδρυση του κράτους του Ισραήλ στις 14 Μαΐου του 1948. Οι λόγοι που οδήγησαν στη Β' Μετανάστευση είναι πολλοί, με κυριότερους: Το εβραϊκό Ολοκαύτωμα και τη συνδεόμενη με αυτό συνειδητή ή ασυνειδητή διακοπή δεσμών των

εβραϊκών μαζών με την Ευρώπη. Την ανάγκη όσων επιβίωσαν από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και τα κρεματόρια για μια νέα αρχή και μια νέα ταυτότητα. Το πολλά υποσχόμενο ισχυρό και ανεπτυγμένο σιωνιστικό κίνημα, του οποίου τα μέλη πολέμησαν δυναμικά ενάντια στους Ναζί. Τη συμπάθεια και υποστήριξη της παγκόσμιας κοινότητας στους επιβιώσαντες των ναζιστικών στρατοπέδων και επομένως την ανάγκη που διαμορφώθηκε για τη δημιουργία ανεξάρτητου ισραηλινού κράτους. Και τέλος,

και ίσως το πιο σημαντικό, την κατ'εξακολούθηση λανθάνουσα ύπαρξη αντισημιτισμού στην Ευρώπη, ειδικά στους παραδοσιακούς εβραϊκούς θυλάκους των ανατολικών χωρών. Έτσι, όταν μεταπολεμικά, στις 4 Ιουλίου 1946, προέκυψε το πογκρόμ του Kielce στην Πολωνία, κατά το οποίο σκοτώθηκαν 40 Εβραίοι και τραυματίστηκαν 80, ξεκίνησε μια μαζική έξοδος των εβραϊκών μαζών από την Ευρώπη προς την Παλαιστίνη, με αποτέλεσμα τη μεταφορά 70.420 παράνομων μεταναστών, των επονομαζό-

μενων «ma'arilim», από το 1946 έως και την ίδρυση του ισραηλινού κράτους τον Μάιο του 1948. Για τη μεταφορά, η οποία πραγματοποιήθηκε σε 66 ταξίδια, χρησιμοποιήθηκαν πάνω από 50 πλοία. Τη διεύθυνση της όλης επιχειρήσεως είχε αναλάβει ο μεταναστευτικός τομέας, ο αποκαλούμενος Ha'Mossad Le'Aliyah Bet, της εβραϊκής μιλιταριστικής οργάνωσης Haganah. Η τελευταία αποτελούσε το στρατιωτικό σκέλος του σιωνιστικού κινήματος και από εκείνη θα δημιουργούνταν αργότε-

ρα ο στρατός του κράτους του Ισραήλ. Επικεφαλής του τομέα, που είχε τη βάση του στο Παρίσι, ήταν ο Shaul Avigur, ο οποίος επικοινωνούσε κατ' ευθείαν με τον μετέπειτα πρώτο πρωθυπουργό του Ισραήλ David Ben-Gurion. Οι ευθύνες του μεταναστευτικού τομέα ήταν η συγκέντρωση, οργάνωση και προετοιμασία των Εβραίων μεταναστών, η εύρεση των πλοίων μεταφοράς και η οργάνωση των ταξιδιών, εκ των οποίων τα περισσότερα ξεκινούσαν από ιταλικές, γαλλικές, γιουγκο-

σλαβικές και ελληνικές τοποθεσίες, η συνοδεία των ταξιδιών από έμπειρα μέλη της Haganah και η συνεχής επικοινωνία κατά τη διάρκεια του ταξιδιού με την κεντρική οργανωτική διοίκηση μέσω ασυρμάτου, τον οποίο χειρίζονταν έμπειροι ασυρματιστές, οι αποκαλούμενοι Gideonim. Και ίσως η πιο σημαντική ευθύνη ήταν η στρατιωτική προετοιμασία και εκπαίδευση των παλιννοστώντων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις βρετανικές επιχειρήσεις, οι οποίες είχαν πρωταρχικό

σκοπό να εμποδίσουν την ανεξέλεγκτη εβραϊκή μετανάστευση. Για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής σιωνιστικής πολιτικής, η «Βρετανική Εντολή» είχε κινητοποιήσει το βρετανικό Πολεμικό Ναυτικό σε αυτό που έγινε γνωστό με τον αγγλόφωνο όρο Palestine Patrol. Επρόκειτο για τη δημιουργία ενός μπλόκου με πλοία, το οποίο σκοπό είχε την απομόνωση των παλαιστινιακών ακτών, τη σύλληψη των παράνομων μεταναστών και τη μεταφορά τους σε βρετανικά στρατόπεδα συγκέ-

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του ΑΘΗΝΑ-RAFIAH εξακολουθεί να παραμένει η εσωτερική σκάλα, η οποία έδινε τη δυνατότητα στους παράνομους μετανάστες να εξέλθουν για λίγο στο κατάστρωμα και τον καθαρό αέρα. Τα πολλά μπουκάλια για ύδρευση και οι μικρές φιάλες αρωμάτων, που υπάρχουν σωρηδόν μέχρι σήμερα στο ναυάγιο, αποτελούν τεκμήρια τα οποία σκιαγραφούν τις συνθήκες διαβίωσης των επιβατών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

ντρωσης. Εκ των υστέρων μπορεί να θεωρηθεί ότι η τακτική αυτή ήταν επιτυχής, καθώς δώδεκα μόνο πλοία της Haganah κατάφεραν να σπασούν τον βρετανικό κλοιό μεταφέροντας 2.108 παράνομους μετανάστες στην Παλαιστίνη. Όλοι οι υπόλοιποι, 66.170 άτομα σύμφωνα με τα βρετανικά αρχεία, μεταφέρθηκαν σε βρετανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Παλαιστίνη, την Κύπρο και στο Αμβούργο της Γερμανίας.

Αν και τα πλοία μεταφοράς στην αρχή της Β' Μετανάστευσης τα νοικίαζε η Haganah από νόμιμες ναυτιλιακές εταιρείες, οι συχνές επιτυχείς επιχειρήσεις του Palestine Patrol οδήγησαν στην εγκατάλειψη αυτής της τακτικής. Το γεγονός ότι μετά τη σύλληψή τους από το βρετανικό Ναυτικό κατάσχονταν τα μεταναστευτικά πλοία και φυλακίζονταν τα πληρώματα, ανάγκασε πολλές από τις εταιρείες των ενοικιαστών να σταματήσουν την ιδιαίτερα κερδοφόρα αλλά παράνομη και τελικά ζημιογόνα αυτή δραστηριότητα. Το αποτέλεσμα ήταν να αναγκαστεί η Ha'Mossad Le'Aliyah Bet να προχωρήσει στην αγορά πλοίων για τη συνέχιση της μετανάστευσης. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του οδήγησε πολλές μικρές ναυτιλιακές εταιρείες της Μεσογείου να επιδοθούν στο υπέρμετρα κερδοφόρο, για την περίοδο αυτή, εμπόριο πλοίων. Τα περισσότερα από τα πλοία που πουλήθηκαν ήταν παλιά και σε άσχημη κατάσταση, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν κοντά στους τόπους αναχώρησης των μεταναστών μηχανουργεία, τεχνικές μονάδες και ναυτιλιακά γραφεία. Σκοπός τους ήταν η επιδιόρθωση, η ανακατασκευή και η επάνδρωση των πλοίων με πληρώματα, καθώς και η έκδοση των απαιτούμενων εγγράφων αξιοπλοίας. Τα κέρδη για τους εμπλεκόμενους ήταν τεράστια, καθώς τα χρήματα ►